

Prefáció a karácsonyi, 561. l., az ünnep nyolcadán az apostolokról 568. l.

Áldozásra. (Ján. 21, 23.) Elterjede az atyafiak között a hír, hogy az a tanítvány nem hal meg: holott nem azt mondta Jézus: Nem hal meg, hanem: Akarom, hogy így maradjon, míg eljövök.

Áldozás utáni imádság. A Mennyei ételtől és italtól megújulva, alázatosan kérünk, Istenünk, hogy aki nek emléknepjén ezeket fogadtuk, annak esedezése meg is erősítsen minket. A mi Urunk.

Communio. (Joann. 21, 23.) Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non móritur: et non dixit Jesus: Non móritur; sed: Sic eum volo manére, donec véniam.

Postcommunio. Refécti cibo potúque caelésti, Deus noster, te súpplices deprecámur: ut, in cujus haec commemoratióne percépimus, ejus muniámur et précibus. Per Dóminum nostrum.

(2. áldozás utáni imádság: megemlékezés Karácsonyról, 113. l.)
(Az ünnep nyolcadán a 2. és 3. áldozás utáni imádság ugyanaz, mint dec. 30-án, 132. l.)

December 28: Aprószentek ünnepe.

(Stációs-templom: Szent Pál bazilika.)

A betlehemi kisded köré csodálatos sereg gyülekezik. Ott van Isten legszebb csillaga, a boldogságos Szűzanya. Ott van az igaz: Szent József, a vértanu: Szent István, a szűz: Szent János. Ma új sereg veszi körül: a betlehemi ártatlanok serege, kik halálukkal tettek vallomást, hogy ez a gyermek, aki istállóban született, király. Az Aprószentek ünnepe már az ötödik évszázadban december 28-ra esett. Liturgiái színe a lila, a miséből hiányzik a Glória és az Alleluja, mert ezek a gyermekvértanuk nem kerültek azonnal Isten színe elé. A mennyország kapuját ugyanis Krisztus keresztje nyitotta meg, addig az igazaknak is várniok kellett. Ha azonban az ünnep vasárnapra esik, akkor, mint az oktávján is, a vértanuk ünnepének teljes fényével tartják meg.

Bevonulásra. (Zs. 8, 3.)

A kisdedek és csecsemők szájával hirdetted ellenségeiddel szemben dicséretedet (Zs. 8, 2.) Uram! mi Urunk! mily csodálatos az egész világon

Introitus. (Ps. 8, 3.)

Lx ore infántium, Deus, et lacténtium perfecti laudem propter inimicos tuos. (Ps. ibid., 2.) Dómine, Dóminus noster: quam admírabíle est nomen

a te neved! *Ÿ.* Dicsőség
az Atyának.

tuum in univérſa terra! *Ÿ.*
Glória Patri.

(Magán ezen az ünnepen nem mondják a «Gloria in excelsis»-t; kivéve, ha vasárnapra esik; de nyolcadán igen.)

Könyörgés. Isten, kinek dicsőségét az ártatlan vértanuk a mai napon nem szóval, hanem halálukkal vallották: fojtsd el bennünk a vétkeknek minden gonoszságát, hogy a benned való hitet, melyet nyelvünk hirdet, erkölcseink által életünk is hirdesse. A mi Urunk.

Oráció. Deus, cujus hodiérna die praecónium innocéntes Mártýres non loquéndó, sed moriéndó conféſſi ſunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica: ut fidem tuam, quam lingua noſtra loquitur, étiam moribus víta fateátur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

(2-ik könyörgés megemlékezés Karácsonyról, 111. l.)

(Az ünnep nyolcadán a 2. és 3. csendes imádság ugyanaz, mint december 30-án, 131. l.)

Szentlecke Szent János jelenések könyvéből. (14, 1-5.)

Ama napokban: Látám, hogy a Bárány Sion hegyén állott és vele száznegyvennégyezer, akiknek homlokára volt írva az δ neve és az δ Atyjának neve. És szótát hallék az égből, mint nagy vizek zúgását, és mint nagy mennydörgés hangját: s a szótát, amelyet hallottam, olyan vala, mint a hárfájukon játszó hárfásoké. És mintegy új éneket éneklének a királyi szék és a négy élőlény és a vének előtt; és senki más nem mondható az éneket, mint az a száznegyvennégyezer, akik meg vannak váltva a földről. Ezek azok, akik nem fertóztették meg magukat asszonyokkal, mert

Léctio libri Apocalypſis beáti Joánnis Apóſtoli. (14, 1-5.)

In diébus illis: Vidi ſupra montem Sion Agnum ſtántem, et cum eo centum quadraginta quátuor mília, habéntes nomen ejus, et nomen Patris ejus ſcriptum in fróntibus ſuis. Et audivi vocem de caelo, tamquam vocem aquárum multárum, et tamquam vocem tonítrui magni: et vocem, quam audivi, ſicut citharoedórum citharizántium in cítharis ſuis. Et cantábant quaſi cánticum novum ante ſedem, et ante quátuor animalia, et ſenióres: et nemo póterat dícere cánticum, niſi illa centum quadraginta quátuor mília, qui empti ſunt de terra. Hi ſunt, qui cum mulléribus non ſunt

szüzek. Ezek követik a Bárányt, amerre csak megyen; ezek váltattak meg az emberek közül, zsengeül Istennek és a Báránynak, és szájukban nem találtaték hazugság, mert szeplőtelenül vannak Isten trónja előtt.

Átvonulásra. (Zsolt. 123, 7-8.) Megszabadultunk, mint a madár a vadászok töréből. *℣.* Összetört a tőr és mi megszabadultunk. Segítségünk az Úr nevében van, ki az eget és a földet alkotta.

Ha e nap vasárnapra esik, valamint a nyolcadon, hozzáteszszük:

Alleluja, alleluja. *℣.* (Zs. 112, 1.) Dicsérjétek az Urat, gyermekek, dicsérjétek az Úr nevét. Alleluja!

Egyébként az Alleluja és a *℣* helyett ezt mondjuk:

Böjti ének. (Zs. 78, 3, 10.) Kiöntötték a szentek véréte Jeruzsálem körül, akárcsak a vizet. *℣.* És nem akadt, ki eltemette volna őket. *℣.* Bosszuld meg, Uram, szenteidnek véréte, mely kiöntatott a földre.

✠ A szent evangélium szakasza Szent Máté szerint. (2, 13-18.)

Az időben: Az Úr anyyala megjelenék álmában Józsefnek, mondván: Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és fuss Egyiptomba és maradj ott, amíg majd mondom neked; mert Heródes keresni fogja a gyer-

coinquinati: virgines enim sunt. Hi sequuntur Agnum, quocumque Ierit. Hi empti sunt ex hominibus primitiae Deo, et Agno: et in ore eorum non est inventum mendacium: sine macula enim sunt ante thronum Dei.

Graduale. (Ps. 123, 7-8.) Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium. *℣.* Laqueus contritus est, et nos liberati sumus. Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit caelum et terram.

Alleluja, alleluja. *℣.* (Ps. 112, 1.) Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini. Alleluja.

Tractus. (Ps. 78, 3 et 10.) Effuderunt sanguinem Sanctorum, velut aquam, in circuitu Ierusalem. *℣.* Et non erat qui sepeliret. *℣.* Vindica, Domine, sanguinem Sanctorum tuorum, qui effusus est super terram.

✠ **Sequentia sancti Evangelii secundum Matthaeum.** (2, 13-18.)

In illo tempore: Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph, dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fuge in Aegyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim, ut Herodes quaerat puerum

meket, hogy elveszítse. Ki fölkelvén, vevé a gyermeket és annak anyját éjjel és távozék Egyiptomba. És ott maradt Heródes haláláig, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavai által mondott: Egyiptomból hívtam az én fiamat. Akkor Heródes látván, hogy kijátsozták a bölcsek, igen megharagudék, és elküldvén megölete minden fiúgyermeket, aki Betlehemben és annak egész környékén vala a két esztendősktől lefelé, amint a bölcsektől megtudakolta az időt. Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta megjövendölt, mondván: Szózat hallatszék Rámában, nagy sírás és jajgatás: Ráchel siratta fiait, és nem akart vigasztalódni, mert nincsenek.

Credo ma van, a nyolcadon elmarad.

Felajánlásra (Zs. 123, 7.) Megszabadultunk, mint a madár a vadászok töréből: összetört a tör, és mi megszabadultunk.

Csendes imádság. Szenteidnek jámbor könyörgése legyen velünk, Urunk, hogy ez adományainkat kedvesekké tegye előtted, és bocsánatodat is mindenkor megszerezze nekünk. A mi Urunk.

(2. csendes imádság: megemlékezés Karácsonyról, 113. l.)

(Az ünnep nyolcadán a 2. és 3. csendes imádság ugyanaz, mint dec. 30-án, 132. l.)

ad perdendum eum. Qui consurgens accepit puerum, et matrem ejus nocte, et secéssit in Aegyptum: et erat ibi usque ad óbitum Heródis: ut adimplerétur quod dictum est a Dómino per Prophétam dicentem: Ex Aegypto vocávi Filium meum. Tunc Heródes videns quóniam illúsus esset a Magis, irátus est valde, et mittens occídít omnes púeros, qui erant in Béthlehem, et in ómnibus fínibus ejus, a bimátu et infra, secúndum tempus quod exquisíerat a Magis. Tunc adimplétum est quod dictum est per Jeremiam prophétam dicentem: Vox in Rama audíta est, plorátus, et ululátus multus: Rachel plorans filios suos, et nóluit consolári, quia non sunt.

Offertorium. (Ps. 123, 7.) Anima nostra sicut passer erépta est de láqueo venántium: láqueus contrítus est, et nos liberáti sumus.

Secreta. Sanctórum tuórum, Dómine, nobis pia non desit orátio: quae et múnera nostra concíliet, et tuam nobis indulgéntiam semper obtíneat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum, Filium tuum.

Prefáció a karácsonyi, 561. l.

Áldozásra. (Mt. 2, 18.) Szózat hallatszék Rámában, sírás és jajgatás: Rachel siratta fiait, és nem akart vigasztalódni, mert nincsenek.

Áldozás utáni imádság. Magunkhoz vettük az adományokat és kérünk, Urunk, engedd, hogy azok a szentek esedezéseit által nekünk mind a jelen, mind az örök életre egyaránt segítségül szolgáljanak. A mi Urunk.

(2. áldozás utáni imádság: megemlékezés Karácsonyról, 113. l.)

(Az ünnep nyolcadán a 2. és 3. áldozás utáni imádság ugyanaz, mint dec. 30-án, 132. l.)

Ma: *Benedicamus Dómino*, a nyolcadon: *Ite missa est* van.

Vasárnap karácsony nyolcadában.

Karácsony liturgiája teljes szépségében ragyog a mai szentmisében is. Karácsony ünneplése egész Vízkeresztig a megtestesülés nagy titkát akarja örömmel teli ismeretté varázsolni bennünk. Az Ige megtestesülésének *gyümölcseről* szól a mai szentlecke. Megszabadultunk az ószövetségi törvényektől, megszűnt a szolgaság ideje, Isten gyermekei lehetünk. A köztünk megjelent isteni gyermek szépségét és királyi fönségét magasztalja az Egyház éneke. A Messiást hűségesen váró zsidók két képviselője lép elénk. Anna és Simeon hirdetik számunkra is, hogy ez a gyermek a világ megváltója. A karácsonyi örömökből itt vegyül bele először a szenvedés megjövendölése. Szeressük még jobban ezt a kisdedet, akire annyi szenvedés vár még — miérettünk.

Bevonulásra. (Bölcs. 18, 14-15.)

Míg mély csönd borult mindenre s az éjjel sietős útja közepén tartott, jött a te mindenható Igéd, Uram, az égből, királyi székedből.

Communio. (Matth. 2, 18.) *Vox in Rama audita est, ploratus, et ululatus: Rachel plorans filios suos, et noluit consolari, quia non sunt.*

Postcommunio. *Votiva, Dómine, dona percipimus: quae Sanctorum nobis precibus, et praesentis, quaesumus, vitae pariter et aeternae tribue conferre subsidium. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.*

Introitus. (Sapiéntiae 18, 14-15.)

Dum médium siléntium tenérent ómnia, et nox in suo cursu médium iter habéret, omnípotens sermo tuus, Dómine, de caelis a regálibus sédibus

(Zsolt. 92, 1.) Királlyá lett az Úr, fölségbe öltözött: erőbe öltözött az Úr és felövezte magát. ✠. Dicsőség az Atyának.

Könyörgés. Mindenható, örök Isten, irányítsd cselekedeteinket a te akaratod szerint, hogy szeretett Fiad nevében bővelkedhesünk a jócselekedetekben: Ki veled.

(2. könyörgés megemlékezés Karácsonyról, 111. 1.)

Szentlecke Szent Pál apostolnak a Galatákhoz írt leveléből. (4, 1-7.)

Testvérek: Míg az örökös kiskorú, semmiben sem különbözik a szolgától, bár mindennek ura; hanem gyámok és gondviselők alatt van az atyjától előre meghatározott időig. Így mi is, míg kiskorúak voltunk, a világ elemeinek szolgálása alatt voltunk. De midőn elérkezett az idők teljessége, az Isten elküldé Fiát, ki asszonyból lett, ki a törvény alattvalója lett, hogy azokat, kik a törvény alatt voltak, megváltsa, hogy a fogadott fiúságot visszanyerjük. Mivel pedig fiak vagytok, az Isten elküldé Fiának Lelkét szívetekbe, aki azt kiáltja: Abba Atya! Azért már többé nem szolgál, hanem fiú; ha pedig fiú, örökös is az Isten által.

Atvonulásra. (Zs. 44, 3, 2.) Ékesebb vagy az emberek

venit. (Ps. 92, 1). Dóminus regnávít, decórem indútus est: indútus est Dóminus fortitúdinem, et praecinxit se. ✠. Glória Patri.

Orátio. Omnipotens sempitérne Deus, dirige actus nostros in beneplácito tuo: ut in nómine dilécti Filii tui mereámur bonis opéribus abundáre: Qui tecum vivit et regnat.

Lectio Epistolae beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas. (4, 1-7.)

Fratres: Quanto témpore heres párvulus est, nihil differt a servo, cum sit dóminus ómnium: sed sub tutóribus et actóribus est usque ad praefinítum tempus a patre: ita et nos cum essémus párvuli, sub eleméntis mundi erámus serviéntes. At ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiórum reciperémus. Quóniam autem estis filii, misit Deus Spíritum Filii sui in corda vestra, clamántem: Abba, Pater. Itaque jam non est servus, sed filius: quod si filius, et heres per Deum.

Graduale. (Ps. 44, 3 et 2.) Spéciosus forma prae filii

fiainál, kedvesség ömlik el ajkadon. *Ÿ.* Szivem ünnepi szózáttól árad: zengem dalomat a királynak; gyorsíró vesszeje lett a nyelvem.

Alleluja, alleluja! *Ÿ.* (Zs. 92, 1.) Királlyá lett az Úr, fõlségbe öltözött: erõbe öltözött az Úr és felövezte magát. Alleluja!

✠ Szent evangélium szakasza Szent Lukács szerint. (2, 33-40.)

Az idõben: József, és Mária Jézus anyja csodálkozásának azon, amiket felõle mondtak. És megáldá õket Simeon és mondá Máriának, az õ anyjának: Íme tétetett ez sokak romlására és feltámadására Izraelben, és jelül, melynek ellene mondanak; neked magadnak is tör fogja átjárni lelkedet, hogy nyilvánosságra jöjjenek sok szívbõl a gondolatok. És vala egy Anna nevû prófétaasszony, Fánuel leánya, Áser törzsébõl, ki igen elõhaladott napjaiban, miután férjével hét esztendeig élt szüzessége után, s már nyolcvannégy éves özvegy volt, és nem vált meg a templomtól, bõjtöléssel és imádsággal szolgálván éjjel és nappal. Ez is ugyanazon órában odajöven, dícséré az Urat, és szóla felõle mindazoknak, kik várják vala Izrael megváltását. És miután min-

hóminum: diffúsa est grátia in láblis tuis. *Ÿ.* Eructávit cor meum verbum bonum, dico ego ópera mea Regi: lingua mea cálamus scribae, velóciter scribéntis.

Allelúja, allelúja. *Ÿ.* (Ps. 92, 1.) Dóminus regnávit, decórem induit: induit Dóminus fortitúdinem, et praecinxit se virtúte. Allelúja.

✠ Sequéntia sancti Evangélii secúndum Lucam. (2, 33-40.)

In illo témpore: Erat Joseph et Maria mater Jesu, mirántes super his quae dicebantur de illo. Et benedixit illis Simeon, et dixit ad Mariam matrem ejus: Ecce pósitus est hic in ruínam, et in resurrecciónem multórum in Israel: et in signum cui contradicétur: et tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius, ut reveléntur ex multis córdibus cogitátiones. Et erat Anna prophetíssa, filia Phánuel, de tribu Aser: haec prócesserat in diébus multis, et víxerat cum viro suo annis septem a virginitáte sua. Et haec vídua usque ad annos octogínta quátuor: quae non discedébat de templo, jejúniis et obsecratióibus serviens nocte ac die. Et haec ipsa hora supervéníens, confitebátur Dómino, et loquebátur de illo ómnibus, qui exspectábant redemptiónem Israel. Et ut

dent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatérének Galileába, az ő városukba, Názáretbe. A gyermek pedig növekszik és erősödik vala, telve bölcseséggel és az Isten kegyelme vala rajta.

Felajánlásra. (Zsolt. 92, 1-2.) Isten erősítette meg a föld kerekességét, hogy ne ingadozzék: trónod Isten kezdet óta szilárd: öröktől fogva vagy te.

Csendes imádság. Engedd, kérünk, mindenható Isten, hogy ez a fölségednek bemutatott adomány megszerezze számunkra a jámbor áldozatkétség kegyelmét és az örök üdvösséget. A mi Urunk.

(2. csendes imádság: megemlékezés Karácsonyról, 113. l.)

Prefáció a karácsonyi, 561. l.

Áldozásra. (Mt. 2, 20.) Vedd a gyermeket és anyját és menj Izrael földére, mert meghaltak, kik a gyermek életére törtek.

Áldozás utáni imádság. A E misztériumnak hatása által töröld el, Urunk, vétkeinket és teljesítsd igaz óhajásainkat. A mi Urunk..

(2. áldozás utáni imádság: megemlékezés Karácsonyról, 113. l.)

perfecérunt ómnia secúndum legem Dómini, revérsi sunt in Galilaeam in civitátem suam Názareth. Puer autem crescébat, et confortábur, plenus sapiéntia: et grátia Dei erat in illo.

Offertorium. (Psalm. 92, 1-2.) Deus firmávit orbem terrae, qui non commóvitur: paráta sedes tua, Deus, ex tunc, a saeculo tu es.

Secreta. Concéde, quae sumus, omnípotens Deus: ut óculis tuae majestátis munus oblátum, et grátiam nobis piaev devotiónis obtíneat, et efféctum beátave perennitátis acquirat. Per Dóminum.

Communio. (Mt. 2, 20.) Tolle púerum, et matrem ejus, et vade in terram Israel: defúnci sunt enim, qui quaerébant ánimam púeri.

Postcommunio. Per hujus, Dómine, operatiónum mystérii, et vitia nostra purgéntur et justa desidéria compleántur. Per Dóminum.

December 29: Szent Tamás püspök és vértanu († 1170).

Szent Tamás, Canterbury érseke és Anglia primása volt. Az Egyház szabadságának védelmében szenvedett vértanuhalált saját templomában. A Jó Pásztor hívja meg általa a lelkipásztorokat a kis Jézus jászolához. Menjünk velük mi is.